

INLEIDING

Met dit deel drie over het Olympisch Stadion, een stadion vol magische herinneringen, is de trilogie rond.

Toen in 1928 het Olympisch Stadion werd geopend, was Amsterdam de hoofdstad van de wereld en het sportieve centrum van de wereld. Als u dit boek leest, staat het stadion er nog steeds, al heeft het heel wat strijd en zweet gekost om het zo ver te laten komen. Het heeft alle stormen tot nu toe met trots overleefd. Ik durf wel te stellen dat geen enkel Olympisch Stadion, waar ook ter wereld, in bijna honderd jaar zoveel verschillende gebeurtenissen heeft meegemaakt. Soms denk ik: als dit stadion eens zou kunnen praten ...

Het Olympisch Stadion heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een sporticoon. Sport is veruit de voornaamste drijfveer geweest, maar ik doe het Olympisch Stadion tekort door het alleen maar te zien als een sportlocatie.

Koningin Wilhelmina heeft in het stadion verschillende gebeurtenissen gevierd, zoals haar regeringsjubilea, er was het verlovingfeest van Juliana en Bernhard, de eerste oorlogsherdenkingen en bevrijdingsfeesten na de Tweede Wereldoorlog vonden er plaats.

In 1933 sprak koningin Wilhelmina in het stadion tijdens haar 35-jarige regeringsjubileum de legendarische woorden: 'De nationale gedachte bindt ons hier allen tezamen.'

Sport is er met cultuur altijd een goede combinatie geweest. Voor de Tweede Wereldoorlog trad er bijvoorbeeld het Concertgebouw-orkest op onder leiding van de beroemde dirigent Willem

Mengelberg, na de oorlog waren er optredens van Pink Floyd, André Hazes en Leonard Cohen.

Het Olympisch Stadion is in bijna honderd jaar niet alleen ons nationale sportieve erfgoed geworden, maar ook een cruciaal onderdeel van ons culturele erfgoed.

In deel een en twee en nu in deel drie heb ik niet alle duizenden gebeurtenissen kunnen meenemen die in bijna honderd jaar in het stadion hebben plaatsgevonden. Er zal misschien wel iets zijn wat u mist. Toch hoop ik dat u ook deze keer met veel plezier zult lezen over een stadion vol magische herinneringen.

Bab Barens

DROOM: TERUGKEER NAAR 1928

Als men aan mij zou vragen of ik voor één keer een reis terug in de tijd wil maken, wat zou dan mijn wens zijn? Daar hoeft ik niet lang over na te denken. Graag zou ik de Zomerspelen van 1928 in Amsterdam nog een keer willen beleven. Honderd jaar terug naar het Olympisch Stadion. Ik zou dan bijvoorbeeld verbaasd kijken naar een flesje met een Amerikaans drankje met zo'n vreemde dop erop, waarvan ik niet eens weet hoe ik er een slok uit moet krijgen. Ik bedoel natuurlijk gewoon Coca-Cola, dat door de Amerikanen werd geïntroduceerd en waarvoor in het Olympisch Stadion uitgebreid reclame werd gemaakt om vervolgens via Amsterdam zijn zegetocht te beginnen door Europa.

Bovenaan mijn lijstje komt met dikke letters te staan: de ontmoeting met de grote, onbekende man die het olympisch vuur heeft aangestoken. Het grote geheim van de Nederlandse sport, tot op de dag van vandaag. Ik zou willen spreken met de legendarische Pavoo Nurmi (hardlopen), die verklaarde dat Amsterdam zijn laatste Spelen zouden zijn; Johnny Weissmuller oftewel Tarzan (zwemmen) die tijdens de finale honderd meter vrije slag zo goed als verdronk bij het keerpunt. Of met Bob Pierce (roeien) die tijdens zijn race moest stoppen voor familie eend en toch goud won, met Bep van Klaveren (boksen, met knokpartijen na afloop, toen hij goud had gewonnen en de supporters van de tegenpartij het niet met de uitslag eens waren). Of met José Leandro Andrade van Uruguay (voetballen), op dat moment de beste speler ter wereld, en vooral na afloop met de marathonloper El Ouafi, die later in de jaren vijftig zo triest door zijn landgenoten werd doodgeschoten. Deze grote helden van de Spelen van 1928 zou ik graag willen ontmoeten.